

Hrabro in složno!

Vsak čas ima svoje potrebe. To velja tudi v duhovnem oziru. Važnost sedanjega časa za usodo narodov in držav je podana po odločilnih dogodkih, ki se dogajajo. Prirodno je, da tako pomemben čas že sam po sebi vzbuja v ljudeh nekaj nemir, ki se kaj rad sprošča v vprašanja: »Kaj bo z nami?« Tuja propaganda, ki s pomočjo radia razširja neresnične, razburiljive in hujskajoče vesti, ta nemir stopnjuje, da postanejo nekateri kar vrtoglavi ter vidijo ob belem dnevu strahove.

Danes je vsakomur treba hrabrosti. Hrabrost je v prvi vrsti moška čednost, ki daje možem in mladeničem moč, da se ne zbojijo nobenih zaprek, težav in groženj, pa tudi ne nobenega trpljenja, marveč se vselej in povsod z vso odločnostjo borijo za pravice svojega naroda in svoje domovine. Hrabrih mož so vredne samo hrabre žene. In takšne morajo biti naše slovenske žene in matere. Makabejsko mater proslavlja samo sv. pismo,

ker je z nadžensko, prav moško hrabrostjo darovala svoje sine za svobodo in pravice domovine in od očetov podedovane vere.

Slovenske matere, žene in neveste! Ob slovesu se je utrnila iz vaših oči marsikatera solza. To je povse naravno. To so bile solze pristne ljubezni. Prava ljubezen pa ni tista, ki samo vzdihuje in tarna. To je slabična ljubezen, ki povzroča slabost. Ko boste pisale svojim možem in sinovom, jih hrabrite, ravnajoč se po zgledu makabejske matere, ki je vlivala svojim sinovom duha srčnosti in poguma. Saj so tiste vrednote, ki so jim vaši možje in mladeniči postavljeni v službo in obrambo, dragocene vrednote. To so najvišje vrednote našega naroda in naše države.

Pravo in najpotrebnejše področje vaše hrabrosti pa bodi domače gospodarstvo. Pregovor proslavlja ženo, da pri hiši 3 ogle podpira. Sedanje razmere dajejo ženam priliko,

da v polnem obsegu izpričajo resničnost te prislovice. Njihovi skrbi je izročeno ne samo domače gospodinjstvo, marveč tudi vse gospodarstvo. Matere, žene in dekleta, pogumno zastavite vse svoje moči, da bo vsak košček zemlje obdelan, polje v redu oskrbovano, delo po vinogradih in sadonosnikih pravilno izvršeno. To ste dolžne sebi ter svojemu narodu, tako v teh težkih časih najboljše služite domovini.

Potrebna je tudi in ne samo priporočljiva medsebojna pomoč. V nekaterih hišah nedostaja delovnih moči. V drugih ni dovolj delovne živine. V tretjih manjka drugih važnih proizvodnih in gospodarskih sredstev. Tu mora drug drugemu priskočiti na pomoč. Dolžnost medsebojne podpore je zaukazana v zapovedi ljubezni do bližnjega. Tako bomo dokazali, da smo kristjani in Slovenci, če v časih težav in preizkušenj drug drugega podpiramo ter si med seboj pomagamo.

Nemčija začela vojno z Jugoslavijo!

Nemške čete so 6. aprila ob 7. uri zjutraj napadle jugoslovansko mejo na severu in ob jugoslovansko-bolgarski meji.

Nemška letala bombardirala Beograd

Nemška letala so trikrat bombardirala na veliko stvarno škodo. Tudi druga mesta širom Srbije so bila napadena od nemških letal.

Minister dr. Fran Kulovec umrl

V nedeljo zjutraj je postal dr. Fr. Kulovec ob priliki bombardiranja Beograda žrtev letalske bombe. Bil je takoj mrtev. Naslednik

dr. Ant. Korošca naj v miru počiva! Slava njegovemu spominu!

Letala nad našimi mesti

Od 7. ure v nedeljo zjutraj do mraka so preletavala vojaška letala Maribor, Ljubljano in Zagreb. Letala niso povzročila nad imenovanimi mesti stvarne škode.

Nenapadalna in prijateljska pogodba z Rusijo

Službeno se poroča, da sta Sovjetska Rusija in jugoslovanska vlada sklenili nenapadalni in prijateljski pakt. Pakt je bil podpisan 5. aprila in je takoj stopil v veljavo. Pakt se glasi: »Predsednik vrhovnega Sovjeta in Nj. Vel. Kralj Peter II. sta v svrhu ohranitve miru v obeh državah sklenila in podpisala prijateljski in nenapadalni pakt. Točka 1. Obe stranki se zavežeta, da se združita pri ohranjanju mira in se vzdržita vsakega napada.

Točka 2. Če je katera izmed podpisnic napadena od tretje države, se druga stranka prilagodi novim razmeram in ohrani strogo nevtralnost. Nudi ji vso diplomatsko in drugo pomoč. Točka 3. Pakt je sklenjen za dobo petih let. Če ga nihče ne odpove, se pakt avtomatično podaljša za dobo nadaljnjih petih let. Ratifikacija med SSSR in Jugoslavijo se mora izvršiti v najkrajšem času.

Vojni položaj v Afriki

Italijansko-nemški uspehi v Libiji

Našim čitateljem je znano, da je angleška vojska zasedla italijansko-severnoafriško kolonijo Libijo po hudih bojih. Iz Libije ni prodirala dalje v drugo in sosedno italijansko kolonijo v severni Afriki v Tripolitanijo, ampak je obstala na puščavski meji med Libijo in Tripolitanijo.

Italijanom v severni Afriki so priskočili na pomoč Nemci z motoriziranimi oddelki, katere so prepeljali na tripolitanska tla z ladja-

mi in z letali s svojega oporišča na južno-italijanskem otoku Sicilija. Združenim Italijanom in Nemcem je uspelo v zadnjem času, da so potisnili nazaj slabejše angleške omejene straže na meji Libije. Italijansko-nemške oklopne sile so 2. aprila pregnale Angleže iz Mersa el Brege in zavzele Agedabijo v Libiji.

Dne 4. aprila je objavil stan angleške vojske, da so se Angleži odločili v očitnem odločilnem napadom italijansko-nemških vojnih

sil, da izpraznijo glavno libijsko mesto Bengazi. Pred umikom iz Bengazija, ki se ne da braniti, so Angleži uničili vsa skladišča ter vso svojčas od Italijanov zaplenjeno vojaško opremo. Angleži tudi pristanišča v Bengaziju niso izkoriščali razen v jeseni l. 1940. Angleške vojne sile v Libiji se pripravljajo na odločilno bitko z italijansko-nemškimi motoriziranimi oddelki na lažje branljivih postojankah izven Bengazija.

Boji v Eritreji in Abesiniji

O padcu najmočnejše italijanske trdnjave Keren v najstarejši italijanski afriški koloniji Eritreja ob Rdečem morju smo poročali zadnjič.

Ker je bila utrjena postojanka Keren ključ do eritrejskega glavnega mesta Asmara in do pristanišča Masava ob Rdečem morju, so Angleži v teh dveh smereh od Kerena naprej hitro napredovali.

Eritrejsko glavno mesto Asmara je bilo zavzeto 1. aprila, pet dni po padcu Keren. V tem kratkem času so angleški in indijski oddelki napredovali nad 140 km.

Asmara leži na 2340 m visoki planoti na železniški progi, ki veže glavno eritrejsko pristanišče Masavo z Agordatom, oziroma z Biscio. Mesto Asmara šteje okrog petdeset

tisoč prebivalcev, od katerih je kakih 10.000 Evropejcev. Mesto je bilo obdano z močnimi utrdami, ima radijsko oddajno postajo, dva izvrstna vodovoda, več modernih upravnih poslopij, vojašnice itd. Italijani so Asmaro v letih 1935 in 1936, ko so pripravljali pohod v Abesinijo, preuredili v ogromno vojaško taborišče, kar je tudi še danes. Nedaleč od mesta je tudi veliko civilno in vojaško letališče. V mestu je tudi tovarna za letala (Capronije) in za sestavo letal. Od Asmare do Masave vodi široka in popolnoma moderno urejena avtomobilska cesta, dolga 114 km. Tudi Masavo so Italijani pred šestimi leti preuredili v moderno pristanišče, kjer je dnevno mogoče izkrcati do 50 ton blaga.

Angleške čete so bile 7. aprila od Masave oddaljene 12 km.

Z zavzetjem Asmare in Masave je presekana široka in moderna avtomobilska cesta, ki vodi v abesinsko glavno mesto Addis Abebo. Odslej preostane Italijanom za umik proti Rdečemu morju samo še ena cesta, ki veže abesinsko mesto Desiji z malim pristaniščem Asab ob Rdečem morju.

Na tem področju je delovanje angleškega letalstva nenavadno živahno.

Addis Abeba zasedena

Na cvetno nedeljo so zasedle južnoafriške čete abesinsko prestolnico Addis Abebo, katera se je predala brez boja. Italijani še držijo nekatere močnejše postojanke krog Tanskega jezera in med temi je mesto Gondor.

Po Jugoslaviji

Razpust senata. S kraljevim ukazom od 1. aprila 1941 je bil razpuščen naš senat. Z omenjenim dnevom so prenehali mandati vseh dosedanjih senatorjev, imenovanih od kralja, kakor tudi izvoljenih ter njihovih namestnikov. Poseben kraljev ukaz bo določil dan volitev in dan sklicanja senata.

Dr. Maček prisegel in prevzel mesto prvega podpredsednika vlade. Voditelj Hrvatov dr. Maček je prispel 4. aprila v Beograd, kjer je prevzel po prisegi mesta prvega podpredsednika vlade. Pred prevzemom podpredsedniških poslov je izjavil dr. Maček med drugim tole: »Kristijan sem in spomnil sem se besed Kristusovih: Blaženi tisti, ki grade mir, ker se bodo sinovi božji imenovali. Čutim dolžnost do naroda, ki mi že deslet let izkazuje zaupanje, da poskusim vse, da se reši mir, ta največja dobrina človeštva.«

Nov vrhovni inšpektor jugoslovanske vojske. Knez Pavle je zavzemal mesto vrhovnega inšpektorja naše vojske. Ker je knez odpoval v Atene, je bil postavljen za inšpektorja

naše vojske vojvoda Bojović. Vojvoda Bojović je star 83 let. Postopoma je zavzemal položaje v vojski in je poveljeval v mirnem času pehotnemu polku, pehotni brigadi, divizijski oblasti, konjeniški diviziji in četam novih odredov. Že v vojni 1876 je bil kot gojenec vojaške akademije v štabu vrhovnega poveljstva. V vojni 1914—1918 je bil poveljnik I. armije. Vojvoda je napisal več knjig in učbenikov iz vojaške stroke in slovi kot vojaški strokovnjak doma in v inozemstvu.

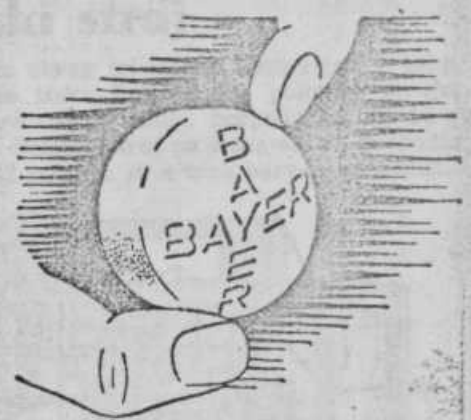
Naše prestolnice proglašene za odprta mesta. Z uradne strani smo pooblaščenici objaviti naslednje: V vrsti ukrepov, ki jih narekuje današnji položaj, je kr. vlada sklenila, da bodo v primeru, če bi naša država bila v vojnem stanju, mesta Beograd, Zagreb in Ljubljana proglašene za odprta in nebranjena mesta. Če bi miroljubni napor, ki jih izvaja kr. vlada, ne dovedli do zaželenega uspeha in če bi nastopilo vojno stanje, bo kr. vlada gornji sklep po običajni poti sporočila vsem prizadetim vojskujočim se državam.

Novice iz domačih krajev

Predsednik mladinske KZ doktor. Dne 1. aprila je bil na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani promoviran za doktorja modroslovja g. Ludovik Puš, referent za združništvo in kmet. organizacije pri kmet. oddelku kr. banske uprave. Dr. Pušu k doseženemu velikemu uspehu čestitamo z željo, da bi še nadalje s svojim delom in po-

žrtvovalnostjo koristil narodu in domovini, zlasti pa kmečkemu stanu, ki mu je že doslej posvetil svoje sposobnosti. Naj bo tudi njegovo bodoče delo polno blagoslova, da bo moglo roditi bogat sad.

Duhovniške vesti. Postavljen je za provizorja v Poljčanah g. Petančič Franc, kaplan istotam. Prestavljeni so sledeči

Vsakdo ve
da je

ASPIRIN

sredstvo proti hripi in prehladu. Pri kupovanju treba paziti, da je vsak zavitek in vsaka posamezna tableta obeležena z „Bayer“-jevim križem. Nikoli ne pozabite, da Aspirina brez „Bayer“-jevega križa, ni!

Oglas red. pos. št. 7257 od 23. marca 1940.

gg. kaplani: Božič Božidar iz Šmartnega na Paki k Mariji Snežni; Krajnc Jožef od Marije Snežne na Prihovo; Feguš Alojzij iz Prihove v Koprivnici; Petančič Martin iz Koprivnice v Šmartno pri Slov. Gradcu; Poteko Pankracij od Sv. Magdalene v Mariboru v Šmartno na Poh., Orešnik Franc, III. kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, za II. istotam; Kač Franc iz Trbovelj k Sv. Magdaleni v Mariboru; Volasko Adolf, III. kaplan v Trbovljah, za II. istotam; Stancer Avgustin od Sv. Petra pod Svet. gor. v Trbovlje; Kovačič Anton od Sv. Petra pri Mariboru v Dravograd. Upokojen je g. Cilenšek Alojzij, župnik v Poljčanah. Začasno nezasedeno ostane mesto kaplana v Šmartnem na Paki in pri Sv. Petru pod Svet. gor.

Usodepoln padec iz avtobusa. 16 letna dijakinja Hedvika Hohl, ki stanuje v Studencih pri Mariboru, je padla iz mestnega avtobusa in je dobila pri padcu pretres možganov. Radi nesreče ne zadene šoferja nobena krivda.

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

»Oče, prisežem lahko... Kar pravim, je tako resnično, kakor resnično pred vami stojim... Tonč je nedolžen. — Pa meni tako ne verjamete. Poklicala bom pričo... Mohor je bil zraven, vse je videl, kako je bilo. Naj vam on potrdi, da sem resnico povedala.«

S temi besedami je zgrabila vrč in je šla. Uro pozneje je imel Nadvornik pomenek s hlapcem Mohorjem, nato pa vpričo hlapca še s svojim sinom Petrom. Nobenega krega ali vpitja ni bilo čuti, biti pa je moralo presneto zares; kajti takega še Nadvornika niso videli, kakor je bil ta večer. Gledal je mrko, med večerjo ni spregovoril ne besede — zaradi tega si tudi od družine ni nihče upal spregovoriti; Petra pa ta večer sploh ni bilo na spregled.

Drugo jutro je Nadvornik poklical Julko v svojo izbo. Gledal je še prav tako mrko kakor sinoči, glas pa mu je donel čudno zamolklo.

»S Petrom sem opravil,« je začel. »Kaj ga čaka, že ve: ne bo dobil od domačije, dal jo bom zapisati Pavlu, svojemu mlajšemu in pridnejšemu sinu... Zdaj pa imava še midva besedo.«

Dekletu je srce sicer trepetalo, stala pa je trdno pred

14 očetom in mu gledala brez strahu v oči. Oče je začel zopet s hripavim glasom:

»Najprej bi rad vedel, zakaj je ta norec Judežev vzal krivdo nase.«

Hči je molčala.

»Govori!« se je zadr. »Zaradi mene tega ni storil, zaradi Petra tudi ne; torej se je moglo le zaradi tebe zgoditi.«

»Hotel je našo hišo obvarovati sramote,« je rekla.

»Tako, tako, ti to natanko veš, kaj?« je dejal porogljivo in se spet zadr. »Kaj njega naša hiša briga?«

»Storil je to iz hvaležnosti, ker sem mu nekoč pomagala.«

»Teda si mu morala pa pošteno kaj pomagati, ha?«

»Je že dolgo od tega; obljubila sem, da bom molčala o tem.«

»Aha, to je menda tista zgodba pri Hudičevem grabnu... Ali ti je za kaj drugega tudi še dolžen zahvalo?«

Julka na to ni odgovorila.

»Torej še zmeraj tajiš? To je tvoja reč. Moja reč pa je, da ti ukažem, kaj ti je storiti... Poslušaj! Najprej ti rečem, da boji tiho o vsem in ne črhni ne besede o tej nesreči — tudi materi ne!«

»Da, materi še najmanj, ker bi jim to žalost rada prihranila.«

»Še manj sme v fari kdo o tem kaj izvedeti.«

»Jaz ne bom spletla marnjev; bodite brez skrbi!«

Lepiljiva tekočina, past za žuželke. Povsod v naravi vlada neusmiljena borba za obstanek in celo rože, ki se nam zde tako lepe in nežne, so pogosto najokrutnejše morilke. Vsa živa bitja so v neprestani borbi med seboj in tej neusmiljeni borbi se pridružujejo tudi rastline. Nekatero gredo tako rekoč v boj, nastavljaajo zanke, organizirajo stražo, imajo celo ujetnike, ki jih počasi požoro. To črno delo opravljajo največkrat njihovi listi ali cvetne čašice. Ena izmed takih okrutnih rastlin je cvetlica s pesniškimi imenami: »sončna rožica«. Njeni živoredeči cveti privabijo na hudega slutečo žuželko, jo zagrabi in v uboga žuželka se nahaja naenkrat v lepiljivi tekočini. Žuželka se obupna borba za življenje in smrt. Žu-